

Z A K O N

O METEOROLOŠKOJ I HIDROLOŠKOJ DELATNOSTI

I. OSNOVNE ODREDBE

Predmet uređivanja

Član 1.

Ovim zakonom uređuje se meteorološka i hidrološka delatnost, organizacija i način obavljanja meteoroloških i hidroloških poslova od interesa za Republiku Srbiju i ostalih meteoroloških i hidroloških poslova, sistem rane najave meteoroloških i hidroloških elementarnih nepogoda, fond meteoroloških i hidroloških podataka i informacija, zaštita hidrometeorološkog informacionog sistema, međunarodna saradnja, kao i druga pitanja od značaja za meteorološku i hidrološku delatnost.

Definicija meteorološke i hidrološke delatnosti

Član 2.

Meteorološka i hidrološka delatnost su delatnosti od interesa za Republiku Srbiju u pogledu zaštite života ljudi i materijalnih dobara od delovanja meteoroloških i hidroloških elementarnih nepogoda i katastrofa, kao i racionalnog korišćenja vremenskih uslova, klime i vodnih resursa, a u cilju održivog privrednog razvoja Republike Srbije.

Delatnosti iz stava 1. ovog člana ostvaruju se kroz razvoj i funkcionisanje meteorološkog i hidrološkog sistema rane najave meteoroloških i hidroloških elementarnih nepogoda i katastrofa, programe istraživanja stanja i promena vremena, klime i režima voda, poslove primene meteorologije i hidrologije i osposobljavanje kadra za obavljanje ovih delatnosti.

Sistemi, programi i poslovi u okviru delatnosti iz stava 1. ovog člana, kao delatnosti od interesa za Republiku Srbiju, sastavni su deo međunarodnih meteoroloških i hidroloških programa i informacionih sistema.

Značenje izraza

Član 3.

Pojedini izrazi upotrebljeni u ovom zakonu imaju sledeće značenje:

1) *akcident* jeste neočekivani događaj čije posledice ili moguće posledice nisu zanemarljive sa aspekta zaštite od jonizujućih zračenja, nuklearne, odnosno radijacione sigurnosti ili bezbednosti;

2) *atmosferski i hidrološki procesi* jesu kvalitativne i kvantitativne promene parametara stanja atmosfere i voda, koje se neprekidno odvijaju u vremenu i prostoru usled uticaja prirodnih i antropogenih faktora;

3) *dopunska mreža stanica* jeste skup od jedne ili više meteoroloških i/ili hidroloških stanica koje uspostavlja organ autonomne pokrajine i/ili lokalne samouprave, javno preduzeće i/ili ustanova, kao i drugo pravno lice, odnosno preduzetnik;

4) *državni meteorološki osmatrački sistem* jeste skup mreža meteoroloških stanica na kojima se sprovode propisani programi meteoroloških merenja i osmatranja, uključujući i monitoring kvaliteta vazduha;

5) *državni hidrološki osmatrački sistem* jeste skup mreža hidroloških stanica na kojima se sprovode propisani programi hidroloških merenja i osmatranja, uključujući i monitoring kvaliteta voda;

6) *merenje i ispitivanje kvaliteta vazduha i/ili voda u slučaju udesa, odnosno havarijskog zagađenja* jeste aktivnost sa povećanim brojem merenja i određivanja kvaliteta vazduha i/ili voda na lokacijama na kojima je došlo do zagađenja usled udesa, odnosno havarijskog zagađenja;

7) *katastrofa meteorološkog ili hidrološkog porekla* jeste meteorološka ili hidrološka elementarna nepogoda ili događaj povezan sa njom koja, veličinom i intenzitetom, u velikim razmerama ugrožava zdravlje i živote ljudi, materijalna dobra i životnu sredinu;

8) *klimatska informacija* jeste klimatski izveštaj, analiza, prognoza, upozorenje, projekcija klimatskih promena i bilo koja druga informacija koja se odnosi na postojeću klimu ili očekivane promene i varijabilnost klime;

9) *meteorološke i hidrološke elementarne nepogode* jesu oblici atmosferskih i hidroloških procesa koji dovode do ekstremnih vremenskih, klimatskih i hidroloških pojava i nepogoda većih razmera koje mogu da ugroze zdravlje i život ljudi i/ili prouzrokuju štetu većeg obima;

10) *meteorološka informacija* jeste meteorološki izveštaj, analiza, prognoza, upozorenje i bilo koja druga informacija koja se odnosi na postojeće ili očekivane vremenske uslove;

11) *meteorološko merenje i osmatranje* jeste instrumentalno merenje i/ili određivanje vrednosti jednog ili više meteoroloških elemenata;

12) *meteorološko obezbeđenje* jeste skup mera, aktivnosti i poslova na prikupljanju, obradi, analizi, prognozi i distribuciji meteoroloških podataka i informacija o tekucem i očekivanom stanju vremena i klime od značaja za bezbednost života ljudi i materijalnih dobara;

13) *meteorološki podaci* jesu kvantitativne vrednosti meteoroloških elemenata i pojava koje su dobijene meteorološkim merenjima, osmatranjima i/ili njihovom obradom na meteorološkim stanicama upisanim u Registar mreža državnih meteoroloških i hidroloških stanica i dopunskih mreža meteoroloških i hidroloških stanica;

14) *meteorološka stanica* jeste mesto sa odgovarajućim objektom, instrumentima i opremom za izvršavanje propisanog programa meteoroloških merenja i osmatranja, uključujući i program monitoringa kvaliteta vazduha kada je to posebnim propisom utvrđeno;

15) *meteorološko obezbeđenje vazdušne plovidbe u vazdušnom prostoru Republike Srbije* jesu vazduhoplovne meteorološke usluge koje obuhvataju: sistematska meteorološka prizemna, radiosondažna i radarska merenja i osmatranja na teritoriji Republike Srbije, obezbeđivanje podataka meteoroloških satelitskih osmatranja, izradu prognostičkih karata za planiranje letenja i vazduhoplovne meteorološke dokumentacije za let, uključujući izradu prognoza za aerodrom i oblast, izradu vazduhoplovnih klimatoloških informacija za aerodrome, uspostavljanje, održavanje i razvoj vazduhoplovnog meteorološkog telekomunikacionog sistema za razmenu meteoroloških podataka i informacija, meteorološka osmatranja na aerodromskim meteorološkim stanicama, prikupljanje, obradu i arhiviranje podataka, dostavljanje meteoroloških informacija i podataka korisnicima, proveru tehničke ispravnosti meteoroloških instrumenata i opreme na aerodromima;

16) *modifikacija vremena* jeste skup mera, aktivnosti i poslova kojima se ostvaruje nameran veštački uticaj na atmosferske procese, u cilju odbrane od grada i smanjenja štetnog dejstva magle i drugih atmosferskih pojava ili stimulacije korisnih efekata tih procesa, a naročito stimulacije padavina;

17) *monitoring kvaliteta vazduha* jeste sistematsko instrumentalno merenje i/ili određivanje fizičko-hemijskog sastava vazduha i padavina, uključujući atmosferski ozon i sadržaj zagađujućih materija u atmosferi i deo je jedinstvenog funkcionalnog sistema praćenja i kontrole stepena zagađenja vazduha;

18) *monitoring kvaliteta voda* jeste sistematsko instrumentalno merenje i/ili određivanje fizičko-hemijskih, hemijskih, bioloških i mikrobioloških osobina vode i određivanje sadržaja zagađujućih materija u vodama, uključujući i sedimente;

19) *podaci kvaliteta vazduha* jesu podaci dobijeni merenjem koncentracija zagađujućih materija u vazduhu instrumentima za automatsko merenje i/ili uzimanjem uzoraka i njihovom fizičko-hemijskom analizom;

20) *podaci kvaliteta voda* jesu vrednosti parametara kvaliteta voda dobijene fizičko-hemijskim, hemijskim, biološkim i mikrobiološkim merenjima, osmatranjima i/ili njihovom obradom;

21) *podzemne vode* jesu sve vode koje su ispod površine zemlje u zoni zasićenja i u dodiru sa površinom zemlje ili potpovršinskim slojem;

22) *vodno telo podzemne vode* jeste posebna zapremina podzemne vode unutar jednog ili više vodonosnih slojeva;

23) *sistematsko praćenje i istraživanje vremena, klime i voda* jeste skup aktivnosti koje obuhvataju meteorološka i hidrološka merenja i osmatranja i monitoring kvaliteta vazduha i voda, prikupljanje i razmenu podataka, istraživanje atmosferskih i hidroloških procesa, klimatskih promena i promena vodnih resursa, izradu i izdavanje prognoza vremena, klime i voda, kao i upozorenja na meteorološke i hidrološke elementarne nepogode i katastrofe i akcidentna zagađenja vazduha i voda, a koje se obavljaju u okviru operativnog meteorološkog i hidrološkog tehničko-tehnološkog sistema i razvojno-istraživačkih programa;

24) *stanje atmosfere* jeste skup kvantitativnih i kvalitativnih vrednosti parametara atmosfere u definisanom momentu vremena ili vremenskom intervalu, obrađenih i predstavljenih na način koji obezbeđuje objektivnu ocenu o ovoj komponenti prirodne sredine;

25) *stanje voda* jeste skup kvantitativnih i kvalitativnih vrednosti parametara površinskih i podzemnih voda u definisanom momentu vremena ili vremenskom intervalu, obrađenih i predstavljenih na način koji obezbeđuje objektivnu ocenu o ovoj komponenti prirodne sredine;

26) *udes, odnosno havarijsko zagađenje vazduha i/ili voda* jeste iznenadni i nekontrolisani događaj ili niz događaja koji nastaju oslobađanjem, izlivanjem ili rasipanjem opasnih i štetnih materija u vazduh i/ili vodu;

27) *hidrološka informacija* jeste hidrološki izveštaj, analiza, prognoza, upozorenje ili bilo koja druga informacija koja se odnosi na postojeće ili očekivane hidrološke uslove;

28) *hidrološko merenje i osmatranje* jeste instrumentalno merenje i/ili određivanje vrednosti jednog ili više hidroloških elemenata;

29) *hidrološko obezbeđenje* jeste skup mera, aktivnosti i poslova na prikupljanju, obradi, analizi, prognozi i distribuciji hidroloških podataka i informacija o

tekućem i očekivanom stanju površinskih i podzemnih voda od značaja za bezbednost života ljudi i materijalnih dobara;

30) *hidrološki podaci* jesu kvantitativne vrednosti hidroloških elemenata i pojava koje su dobijene hidrološkim merenjima i osmatranjima i/ili njihovom obradom na hidrološkim stanicama upisanim u Registar mreža državnih meteoroloških i hidroloških stanica i dopunskih mreža meteoroloških i hidroloških stanica;

31) *hidrološka stanica* jeste mesto sa odgovarajućim objektom, instrumentima i opremom za izvršavanje propisanog programa hidroloških merenja i osmatranja, uključujući i program monitoringa kvaliteta voda.

Osnovna načela meteorološke i hidrološke delatnosti

Član 4.

Meteorološka i hidrološka delatnost zasnivaju se na sledećim osnovnim načelima:

1) načelu integralnosti, što znači da su atmosfera, hidrosfera i klimatski sistem planete Zemlje u celini kao planetarni - globalni sistemi, sa procesima koji se u njima i između njih odvijaju nedeljivi, što uslovljava globalnu integrisanost i tehničko-tehnološku povezanost nacionalnih meteoroloških i hidroloških osmatračkih, telekomunikacionih i analitičko-prognostičkih sistema, radi operativne međunarodne razmene meteoroloških i hidroloških podataka i informacija, podataka o kvalitetu vazduha i voda, kao i podataka o meteorološkim i hidrološkim elementarnim nepogodama i katastrofama, tehnološkim i nuklearnim udesima i akcidentima sa prekograničnim uticajem;

2) načelu kontinuiteta, koje podrazumeva da organizacija i način obavljanja poslova meteorološke i hidrološke delatnosti moraju biti tako koncipirani da dugoročno obezbeđuju sistematsko, sveobuhvatno i neprekidno praćenje i prognoziranje stanja vremena, klime i voda, kao i kvaliteta vazduha i voda, i ranu najavu meteoroloških i hidroloških elementarnih nepogoda i katastrofa;

3) načelu prevencije, što znači obezbeđivanje uspostavljanja i funkcionisanja sistema rane najave meteoroloških i hidroloških elementarnih nepogoda i katastrofa, kao i povećane zagađenosti vazduha i voda u slučaju tehnoloških i nuklearnih udesa i akcidenata, na način kojim se omogućava preventivna zaštita i ublažavanje posledica njihovog štetnog delovanja;

4) načelu pravovremenosti informisanja javnosti, što znači da vremenski rokovi između prikupljanja podataka, izrade meteoroloških i hidroloških informacija i upozorenja o aktuelnom i budućem stanju vremena, klime i voda i kvalitetu vazduha i voda, kao i o potencijalnim opasnostima od meteoroloških i hidroloških elementarnih nepogoda i katastrofa, klimatskih promena i promena vodnih resursa, i njihovog dostavljanja nadležnim organima državne uprave, sredstvima javnog informisanja, zainteresovanim institucijama i drugim korisnicima, treba da budu minimalni;

5) načelu pouzdanosti, koje podrazumeva da su aktivnosti i metode u praćenju, analiziranju i prognoziranju stanja i promena vremena, klime i voda i diseminaciji podataka i informacija, zasnovani na savremenim naučnim saznanjima, najboljim raspoloživim naučnim metodama, mernim tehnikama i tehnologijama kako bi zvanični meteorološki i hidrološki podaci i informacije što verodostojnije odražavali atmosferske i hidrološke pojave i procese;

6) načelu standardizacije i međunarodne uporedivosti, što znači da su zvanični meteorološki i hidrološki podaci i podaci o kvalitetu vazduha i voda rezultat merenja i osmatranja po metodama usaglašenim sa međunarodnim standardima i

metodama u oblasti meteorološke i hidrološke delatnosti i monitoringa kvaliteta vazduha i voda i da su usklađeni sa međunarodnim klasifikacijama i definicijama, u cilju postizanja njihove uporedivosti;

7) načelu javnosti, što znači da su svi zvanični meteorološki i hidrološki podaci i informacije kao i podaci o kvalitetu vazduha i voda - javni i istovremeno dostupni svim korisnicima.

II. ORGANIZACIJA I NAČIN OBAVLJANJA METEOROLOŠKIH I HIDROLOŠKIH POSLOVA OD INTERESA ZA REPUBLIKU SRBIJU I OSTALIH METEOROLOŠKIH I HIDROLOŠKIH POSLOVA

Republički hidrometeorološki zavod

Član 5.

Republički hidrometeorološki zavod (u daljem tekstu: Zavod) jeste organ državne uprave - posebna organizacija sa statusom pravnog lica koja obavlja meteorološke i hidrološke poslove i to:

1) planiranje, uspostavljanje, održavanje i razvoj državne mreže meteoroloških i hidroloških stanica;

2) sistematska meteorološka i hidrološka merenja i osmatranja u državnoj mreži meteoroloških i hidroloških stanica;

3) monitoring promena hemijskog sastava atmosfere i voda u državnoj mreži meteoroloških i hidroloških stanica;

4) planiranje, uspostavljanje, funkcionisanje i razvoj meteorološkog i hidrološkog računarskog i telekomunikacionog sistema za prikupljanje, razmenu i distribuciju podataka i informacija o stvarnom i prognoziranom stanju vremena, klime i voda, kao i podataka o kvalitetu vazduha i voda;

5) uspostavljanje, funkcionisanje i razvoj meteorološkog i hidrološkog analitičkog-prognostičkog sistema i hidrometeorološkog sistema rane najave za izradu i izdavanje vremenskih, klimatskih, agrometeoroloških, biometeoroloških, hidroloških i hidrogeoloških analiza, prognoza i upozorenja na meteorološke i hidrološke elementarne nepogode i katastrofe, za izradu i izdavanje analiza i prognoza kvaliteta voda u slučaju havarijskih zagađenja, kao i za modeliranje i prognozu prekograničnog atmosferskog transporta i depozicije zagađujućih materija i radionuklida u slučaju udesa i akcidenata;

6) uspostavljanje i razvoj baza meteoroloških i hidroloških podataka i podataka o kvalitetu vazduha i voda, obrada, objavljivanje i arhiviranje podataka;

7) uspostavljanje međunarodne saradnje u oblasti meteorologije i hidrologije i sprovođenje međunarodnih konvencija i standarda u oblasti meteorologije, hidrologije, monitoringa i istraživanja klimatskih promena i kvaliteta vazduha i voda;

8) ispitivanje i etaloniranje merila koja se koriste u oblasti meteorologije i hidrologije;

9) meteorološko i hidrološko obezbeđenje plovidbe na unutrašnjim plovnim putevima, kopnenog saobraćaja i Vojske Srbije, kao i obezbeđenje meteoroloških i hidroloških podataka i informacija za potrebe nadležnih državnih organa, organizacija i drugih pravnih lica;

10) meteorološka i hidrološka podrška odbrani i zaštiti od poplava, ledenih pojava i drugih meteoroloških i hidroloških elementarnih nepogoda i katastrofa;

11) meteorološka podrška sistemu za suzbijanje grada i drugim vidovima modifikacije vremena;

12) meteorološke i hidrološke poslove i poslove monitoringa prekograničnog zagađenja vazduha i voda za potrebe upravljanja vodama i zaštite životne sredine;

13) poslove primenjene meteorologije, klimatologije i hidrologije za potrebe privrednih i drugih delatnosti, a naročito za potrebe ocene rizika, planiranja i zaštite od meteoroloških i hidroloških elementarnih nepogoda i drugih nesreća, izrade stručnih mišljenja u postupku izdavanja vodoprivrednih uslova, prostornog i urbanističkog planiranja i izdavanja hidroloških i meteoroloških uslova, projektovanja i izgradnje javnih objekata od opšteg interesa utvrđenih zakonom i izrada specijalnih meteoroloških, klimatskih i hidroloških analiza i informacija;

14) praćenje i istraživanje stanja i promena vremena, klime, vodnih resursa i režima površinskih i podzemnih voda, sunčeve radijacije, energetskog potencijala sunca, vetra i voda, kao i razvoj i uvođenje u operativnu primenu numeričkih modela za prognozu vremena, voda, klimatskih promena, kvaliteta vazduha i voda i atmosferskog transporta i depozicija zagađujućih materija, uključujući i radionuklide;

15) obuku i usavršavanje kadrova u oblasti meteorološke i hidrološke delatnosti.

Zavod obavlja i druge poslove državne uprave iz oblasti meteorologije i hidrologije, i u međunarodnim meteorološkim i hidrološkim organizacijama izvršava funkcije nacionalne hidrometeorološke službe Republike Srbije.

Pored poslova iz st. 1. i 2. ovog člana, Zavod može da obavlja i usluge koje se odnose naročito na programe monitoringa, specijalne obrade podataka, meteorološke, klimatske i hidrološke analize, prognoze i studije po posebnim zahtevima, uvođenjem dodatnih i posebnih procedura, metodologija i operacija, kao i vanredne distribucije (u daljem tekstu: stručne usluge).

Poslove iz svog delokruga Zavod obavlja u sedištu i van sedišta, u područnim jedinicama.

Imovina, odnosno sredstva koja Zavod koristi za obavljanje poslova iz ovog zakona u svojini su Republike Srbije, u skladu sa posebnim zakonom.

Hidrometeorološki informacioni sistem

Član 6.

Poslovi iz člana 5. st. 1. i 2. ovog zakona obavljaju se neprekidno i u skladu sa ovim zakonom i propisima donetim na osnovu njega i čine jedinstven hidrometeorološki informacioni sistem Republike Srbije.

Hidrometeorološki sistem iz stava 1. ovog člana je deo sistema zaštite i spasavanja ljudi, materijalnih i kulturnih dobara i životne sredine od elementarnih nepogoda i drugih nesreća i sistema osmatranja vazdušnog prostora Republike Srbije i uključen je u međunarodne meteorološke i hidrološke informacione sisteme.

Monitoring kvaliteta vazduha i voda iz člana 5. stav 1. tačka 3) ovog zakona uključen je u informacioni sistem zaštite životne sredine i vodni informacioni sistem u skladu sa posebnim zakonom.

Vazduhoplovna meteorologija

Član 7.

Zavod, u skladu sa međunarodnim konvencijama i sporazumima iz oblasti meteorologije, obavlja poslove od značaja za meteorološku podršku vazdušnom saobraćaju i deo poslova iz oblasti vazduhoplovne meteorologije i to: sistematska meteorološka prizemna, radiosondažna i radarska merenja i osmatranja na teritoriji Republike Srbije, izradu prognostičkih karata za planiranje letenja i dela vazduhoplovne meteorološke dokumentacije za let, izradu vazduhoplovnih klimatoloških informacija za aerodrome, uspostavljanje, održavanje i razvoj vazduhoplovnog meteorološkog telekomunikacionog sistema za razmenu meteoroloških informacija, prikupljanje, obradu i arhiviranje podataka, kao i proveru tehničke ispravnosti meteoroloških instrumenata i uređaja na aerodromima.

Vazduhoplovna meteorološka dokumentacija za let izrađuje se u skladu sa međunarodnim standardima i preporukama.

Pojedine poslove iz stava 1. ovog člana Zavod, u funkciji nacionalne hidrometeorološke službe Republike Srbije, obavlja i kao pružalac vazduhoplovnih meteoroloških usluga, uz prethodno pribavljen sertifikat, u skladu sa zakonom kojim se uređuje vazdušni saobraćaj.

Suzbijanje grada

Član 8.

Poslovi uspostavljanja, funkcionisanja i razvoja tehničko-tehnološkog sistema modifikacije vremena za potrebe suzbijanja grada, kao i istraživanje i razvoj metoda drugih vidova veštačkog uticaja na vreme obavljaju se u skladu sa zakonom kojim se uređuje suzbijanje grada.

Istraživanja uticaja klimatskih promena i zagađenosti vazduha i voda

Član 9.

Poslovi multidisciplinarnih istraživanja uticaja klimatskih promena i zagađenosti vazduha i voda, uključujući prekogranična zagađenja, na vodne resurse, desertifikaciju zemljišta, biodiverzitet, a naročito šumske eko-sisteme, zdravlje stanovništva, energetiku, saobraćaj, turizam i druge delatnosti, obavljaju se u saradnji sa Zavodom.

Osnovna naučna istraživanja u oblasti meteorologije i hidrologije

Član 10.

Poslove osnovnih naučnih istraživanja u oblasti meteorologije i hidrologije, uključujući razvoj numeričkih modela atmosfere i hidroloških modela, kao i istraživanja u oblasti modifikacije vremena, obavljaju naučno-istraživačke institucije, samostalno ili u saradnji sa Zavodom, u skladu sa zakonom.

Ostali meteorološki i hidrološki poslovi

Član 11.

Ostali meteorološki i hidrološki poslovi su:

1) poslovi analize i prognoze opštih lokalnih vremenskih uslova za zainteresovane korisnike u jedinicama lokalne samouprave;

2) poslovi primene meteorologije, klimatologije i hidrologije za potrebe planiranja i projektovanja u oblasti urbanizma, građevinarstva, industrije, energetike, turizma, saobraćaja, vodoprivrede, zaštite životne sredine, osiguranja i drugih delatnosti;

3) poslovi razvoja i/ili kalibracije numeričkih modela atmosfere i hidroloških modela, uključujući modele za kvalitet vazduha i voda;

4) razvoj tehničkih uređaja i instrumenata za meteorološka i hidrološka merenja, veštački uticaj na vreme i monitoring kvaliteta vazduha i voda;

5) poslovi meteoroloških i hidroloških merenja i osmatranja u dopunskoj mreži meteoroloških i hidroloških stanica;

6) drugi meteorološki i hidrološki poslovi, osim poslova iz člana 5. ovog zakona.

Poslovi iz stava 1. ovog člana obavljaju se u skladu sa propisima donetim na osnovu ovog zakona i drugim propisima, donetim i objavljenim srpskim standardima i srodnim dokumentima koji su povezani sa pojedinim oblastima meteorologije i hidrologije.

Obavljanje ostalih meteoroloških i hidroloških poslova

Član 12.

Ostale meteorološke i hidrološke poslove iz člana 11. ovog zakona obavlja pravno lice, odnosno preduzetnik, koje je registrovano za obavljanje meteorološke i/ili hidrološke delatnosti, u skladu sa zakonom kojim se uređuje registracija privrednih subjekata, i koje ispunjava uslove u pogledu tehničke opremljenosti i kadrovske osposobljenosti.

U slučaju potrebe, poslove iz stava 1. ovog člana može da obavlja i Zavod.

Direktor Zavoda propisuje bliže uslove u pogledu tehničke opremljenosti i kadrovske osposobljenosti iz stava 1. ovog člana.

Sredstva za sprovođenje ovog zakona

Član 13.

Sredstva za obavljanje poslova meteorološke i hidrološke delatnosti iz člana 5. stav 1. tač. 1) do 15) ovog zakona, kao i drugih koji su na osnovu ovog zakona i drugih propisa u nadležnosti Zavoda obezbeđuju se u budžetu Republike Srbije.

Pojedine aktivnosti Zavoda, a naročito razvojno-istraživačke i aktivnosti obučavanja i usavršavanja kadrova, mogu se finansirati i iz drugih izvora, u skladu sa zakonom.

Naknade za pružanje vazduhoplovnih meteoroloških usluga

Član 14.

Za vazduhoplovne meteorološke usluge iz člana 7. stav 1. ovog zakona koje Zavod pruža, korisnici usluga u vazdušnoj plovitbi plaćaju naknadu, u skladu sa ovim zakonom i zakonom kojim se uređuje civilno vazduhoplovstvo.

Naknada iz stava 1. ovog člana je prihod budžeta Republike Srbije, a utvrđuje se u skladu sa posebnim zakonom i po merilima koja su predviđena potvrđenim

međunarodnim ugovorima, odlukama, uputstvima i preporukama Svetske meteorološke organizacije i Međunarodne organizacije za civilno vazduhoplovstvo.

Naknada za pružanje stručnih usluga

Član 15.

Za stručne usluge iz člana 5. stav 3. ovog zakona koje Zavod pruža, kao i za ostale meteorološke i hidrološke poslove iz člana 12. ovog zakona u slučaju kada ih Zavod obavlja, plaća se naknada.

Sredstva ostvarena od naknade iz stava 1. ovog člana su sopstveni prihodi Zavoda i koriste se za: razvoj metodoloških i analitičko-prognostičkih rešenja, opremanje Zavoda, kao i za specijalističko obrazovanje i obuku u određenim oblastima meteorologije i hidrologije.

Visinu naknade iz stava 1. ovog člana utvrđuje Vlada na predlog Zavoda.

III. SISTEM RANE NAJAVE METEOROLOŠKIH I HIDROLOŠKIH ELEMENTARNIH NEPOGODA I METEOROLOŠKI I HIDROLOŠKI OSMATRAČKI SISTEM REPUBLIKE SRBIJE

Hidrometeorološki sistem rane najave

Član 16.

Zavod uspostavlja meteorološki i hidrološki osmatrački sistem, računarsko-telekomunikacioni sistem i analitičko-prognostički sistem i obezbeđuje permanentno funkcionisanje meteorološkog i hidrološkog sistema praćenja i prognoziranja stanja vremena, klime i voda i rane najave meteoroloških i hidroloških elemenatarnih nepogoda i katastrofa (u daljem tekstu: hidrometeorološki sistem rane najave).

Zavod putem sredstava javnog informisanja, nadležne službe za vanredne situacije i na drugi pogodan način obaveštava javnost, kao i zainteresovane organe i organizacije, o stanju vremena, klime i voda.

Zavod izdaje obaveštenja, najave i upozorenja o meteorološkim i hidrološkim elementarnim nepogodama i katastrofama, kao i o prekograničnim efektima zagađenja vazduha u slučaju udesa i dostavlja ih nadležnoj službi za vanredne situacije kao i zainteresovanim organima i organizacijama.

Zavod izrađuje i periodično novelira karte ugroženosti i karte rizika od meteoroloških elementarnih nepogoda i učestvuje u izradi karata ugroženosti od poplava na osnovu propisane metodologije i u okviru svog delokruga izrađuje procenu ugroženosti Republike Srbije i dostavlja je ministarstvu nadležnom za poslove zaštite i spasavanja.

Meteorološki i hidrološki osmatrački sistem Republike Srbije

Član 17.

Radi sistematskog praćenja i istraživanja stanja i promena vremena, klime i voda, otkrivanja, prognoziranja i rane najave meteoroloških i hidroloških nepogoda i katastrofa i detekcije klimatskih promena na teritoriji Republike Srbije, uspostavlja se meteorološki i hidrološki osmatrački sistem Republike Srbije (u daljem tekstu: državni meteorološki i hidrološki osmatrački sistem) kao integralni deo evropskih i globalnih osmatračkih sistema.

Državni meteorološki i hidrološki osmatrački sistem iz stava 1. ovog člana čine državne mreže meteoroloških stanica, državne mreže hidroloških stanica i državna mreža laboratorija.

Državne mreže meteoroloških stanica

Član 18.

Državne mreže meteoroloških stanica obuhvataju mreže:

- 1) meteoroloških opservatorija;
- 2) sinoptičkih stanica;
- 3) meteoroloških radarskih centara;
- 4) radiosondažnih stanica;
- 5) aerodromskih meteoroloških stanica;
- 6) klimatoloških stanica;
- 7) agrometeoroloških stanica;
- 8) padavinskih stanica;
- 9) fenoloških stanica;
- 10) stanica za kvalitet vazduha;
- 11) stanica za sunčevo zračenje i atmosferski ozon.

Zavod uspostavlja i obezbeđuje funkcionisanje i razvoj državnih mreža meteoroloških stanica iz stava 1. ovog člana, vrši njihovo uključivanje u evropske i globalne meteorološke osmatračke sisteme i sisteme monitoringa kvaliteta vazduha i obavlja sistematska meteorološka merenja i osmatranja, kodiranje, evidentiranje, prikupljanje i međunarodnu razmenu podataka iz državnog meteorološkog osmatračkog sistema, kao i monitoring kvaliteta vazduha u skladu sa posebnim zakonom.

Izuzetno od odredbe stava 2. ovog člana, uspostavljanje, obezbeđivanje funkcionisanja i razvoja aerodromske meteorološke stanice državne mreže iz stava 1. tačka 5) ovog člana, uključujući obavljanje sistematskih meteoroloških merenja i osmatranja, kodiranja i evidentiranja podataka, vrši sertifikovani pružalac usluga u vazdušnoj plovidbi, u skladu sa zakonom kojim se uređuje vazdušni saobraćaj, odnosno uspostavljanje meteorološkog radarskog centra državne mreže iz stava 1. tačka 3) ovog člana, može da vrši i drugi organ državne uprave ili pravno lice, u skladu sa zakonom kojim se uređuje suzbijanje grada.

Pružalac usluga u vazdušnoj plovidbi, odnosno organ ili pravno lice iz stava 3. ovog člana dužan je da meteorološka merenja i osmatranja vrši u skladu sa ovim zakonom i propisima donetim na osnovu njega i da podatke meteoroloških merenja i osmatranja aerodromske meteorološke stanice državne mreže, odnosno podatke radarskih meteoroloških osmatranja meteorološkog radarskog centra državne mreže, operativno dostavlja Zavodu.

Vlada, na predlog Zavoda, utvrđuje državne mreže meteoroloških stanica, kao i program rada i način izveštavanja državnih mreža meteoroloških stanica iz stava 1. ovog člana.

Program rada državne mreže stanica za kvalitet vazduha iz stava 1. tačka 10) ovog člana donosi se u skladu sa zakonom kojim se uređuje zaštita vazduha.

Direktor Zavoda propisuje način primene metoda meteoroloških merenja i osmatranja, kao i načine kodiranja, evidentiranja i prikupljanja podataka iz državnog meteorološkog osmatračkog sistema u skladu sa međunarodnim metodama i standardima.

Državne mreže hidroloških stanica

Član 19.

Državne mreže hidroloških stanica obuhvataju mreže:

- 1) hidroloških reonskih stanica;
- 2) hidroloških stanica površinskih voda;
- 3) hidroloških stanica podzemnih voda;
- 4) stanica za kvalitet površinskih voda;
- 5) stanica za kvalitet podzemnih voda.

Zavod uspostavlja i obezbeđuje funkcionisanje i razvoj državnih mreža hidroloških stanica iz stava 1. ovog člana, vrši njihovo uključivanje u evropske i globalne hidrološke osmatračke sisteme i sisteme monitoringa kvaliteta voda i obavlja sistematska hidrološka merenja i osmatranja, monitoring kvaliteta voda, kodiranje, evidentiranje, prikupljanje i međunarodnu razmenu podataka iz državnog hidrološkog osmatračkog sistema.

Vlada, na zajednički predlog ministarstva nadležnog za poslove voda i ministarstva nadležnog za poslove životne sredine utvrđuje državne mreže hidroloških stanica, program rada i način izveštavanja državnih mreža hidroloških stanica iz stava 1. ovog člana.

Program rada državne mreže stanica za kvalitet voda iz stava 1. tač. 4) i 5) ovog člana donosi se prema Godišnjem programu monitoringa, a u skladu sa zakonom kojim se uređuje zaštita voda.

Direktor Zavoda propisuje način primene metoda hidroloških merenja i osmatranja, kao i načine kodiranja, evidentiranja i prikupljanja podataka iz državnog hidrološkog osmatračkog sistema u skladu sa međunarodnim metodama i standardima.

Državna mreža laboratorija

Član 20.

Državna mreža laboratorija obuhvata:

- 1) nacionalnu laboratoriju za poslove merenja regionalnog i prekograničnog atmosferskog prenosa zagađujućih materija u vazduhu i aerosedimentima, a koji su u nadležnosti Zavoda, u skladu sa posebnim zakonom;

- 2) nacionalnu laboratoriju za kontrolu kvaliteta voda;

Laboratorije iz stava 1. ovog člana moraju da budu akreditovane od strane nadležnog akreditacionog tela, u skladu sa odgovarajućim standardima.

Zavod uspostavlja i obezbeđuje funkcionisanje državne mreže laboratorija iz stava 1. ovog člana.

Zavod obezbeđuje proveru tehničke ispravnosti instrumenata i opreme iz državnog meteorološkog i hidrološkog osmatračkog sistema.

Pružalac usluga u vazdušnoj plovidbi koji uspostavlja aerodromske meteorološke stanice državne mreže iz člana 18. stav 3. ovog zakona dužan je da obezbedi proveru tehničke ispravnosti meteoroloških instrumenata i uređaja koji se koriste, u skladu sa zakonom.

Direktor Zavoda propisuje način i periodičnost provere tehničke ispravnosti instrumenata i opreme iz državnog meteorološkog i hidrološkog osmatračkog sistema iz stava 4. ovog člana.

Lokacija meteoroloških i hidroloških stanica državne mreže

Član 21.

Radi dobijanja pouzdanih informacija o stanju vremena, klime i voda utvrđuju se lokacije meteoroloških i hidroloških stanica državne mreže iz čl. 18. i 19. ovog zakona i zaštitne zone u okolini stanica.

U zaštitnim zonama u okolini stanica iz stava 1. ovog člana mogu se, u skladu sa međunarodnim standardima, uvesti ograničenja koja se odnose na izgradnju novih i rekonstrukciju postojećih objekata i izvođenje drugih radova koji mogu narušiti prirodne atmosferske, odnosno hidrološke procese.

Za potrebe prolaza i transporta do meteorološke ili hidrološke stanice državne mreže iz čl. 18. i 19. ovog zakona utvrđuje se pravo službenosti prolaza preko parcela koje su u vlasništvu pravnih ili fizičkih lica, u skladu sa zakonom.

Vlada, na predlog Zavoda, utvrđuje lokacije meteoroloških i hidroloških stanica državne mreže iz stava 1. ovog člana, zaštitne zone u okolini tih stanica kao i vrste ograničenja iz stava 2. ovog člana koja se mogu uvesti u zaštitnim zonama i uslove za uvođenje tih ograničenja.

Pre podnošenja predloga iz stava 4. ovog člana koji se odnosi na lokacije hidroloških stanica državne mreže, Zavod prethodno pribavlja mišljenja ministarstava nadležnih za poslove voda i poslove životne sredine.

Pravna i fizička lica, odnosno preduzetnici dužni su da u postupku pribavljanja uslova za obavljanje privredne ili druge delatnosti, odnosno izvođenja radova u zaštitnoj zoni meteoroloških i hidroloških stanica državne mreže pribave saglasnost Zavoda o ispunjenosti uslova utvrđenih aktom Vlade iz stava 4. ovog člana.

Na postupak izdavanja saglasnosti iz stava 6. ovog člana shodno se primenjuju odredbe zakona kojim se uređuje opšti upravni postupak.

Dopunske mreže meteoroloških i hidroloških stanica

Član 22.

Jedinice lokalne samouprave i teritorijalne autonomije, javna preduzeća i ustanove, kao i druga pravna lica, odnosno preduzetnici mogu, u skladu sa svojim specifičnim potrebama, o svom trošku, da uspostavljaju dopunske mreže meteoroloških i/ili hidroloških stanica osim stanica za kvalitet vazduha, u skladu sa ovim zakonom i propisima donetim na osnovu njega.

Izuzetno od odredbe stava 1. ovog člana, lokalna mreža mernih stanica za praćenje kvaliteta vazduha uspostavlja se u skladu sa posebnim zakonom kojim se uređuje zaštita vazduha.

Dopunske mreže meteoroloških i/ili hidroloških stanica mogu da se uspostave ako su ispunjeni uslovi u pogledu lokacije stanica, programa meteoroloških i hidroloških merenja i osmatranja i načina izveštavanja stanica u sastavu ovih mreža.

Na stanicama iz stava 1. ovog člana vrše se meteorološka i hidrološka merenja i osmatranja i sprovodi provera tehničke ispravnosti meteoroloških i hidroloških instrumenata i opreme na način koji je propisan za državni meteorološki i hidrološki osmatrački sistem iz čl. 18, 19. i 20. ovog zakona.

Imaoci stanica dopunske meteorološke i hidrološke mreže dužni su da plate odgovarajuću naknadu za tehničku kontrolu meteoroloških i hidroloških instrumenata i opreme u skladu sa propisima donetim na osnovu ovog zakona.

Direktor Zavoda bliže propisuje uslove iz stava 3. ovog člana koji se odnose na dopunske mreže meteoroloških i hidroloških stanica, osim stanica za kvalitet vazduha iz stava 2. ovog člana.

Registar

Član 23.

Zavod vodi Registar državnih mreža meteoroloških i hidroloških stanica i dopunskih mreža meteoroloških i hidroloških stanica (u daljem tekstu: Registar), koji sadrži naročito sledeće podatke:

- 1) datum i redni broj upisa u Registar, tip mreže i vlasništvo;
- 2) međunarodni ili nacionalni broj stanice;
- 3) geografske koordinate, nadmorsku visinu, naziv mesta i rečnog sliva.

Registar se vodi u obliku registarske knjige i u elektronskom obliku i može se povezivati sa drugim registrima i bazama podataka koje vodi Zavod.

Upis državnih mreža meteoroloških i hidroloških stanica iz stava 1. ovog člana u Registar je obavezan.

Upis mreža stanica iz stava 1. ovog člana u Registar vrši se na osnovu zahteva koji je imalac stanice državne mreže dužan da podnese Zavodu, odnosno koji imalac stanice dopunske mreže može podneti Zavodu.

Upis u Registar vrši se na osnovu rešenja koje donosi direktor Zavoda.

Rešenje iz stava 5. ovog člana je konačno i protiv njega se može pokrenuti upravni spor.

Zvanični meteorološki i hidrološki podaci su samo oni podaci koji su dobijeni na stanicama koje su upisane u Registar.

Direktor Zavoda bliže uređuje sadržinu i način vođenja Registra, kao i način upisa u Registar.

Izrada i izdavanje vanrednih meteoroloških i hidroloških informacija i upozorenja

Član 24.

Zavod je nadležan za izradu i izdavanje vanrednih meteoroloških i hidroloških informacija i upozorenja, u periodu pre, za vreme i neposredno posle prestanka meteoroloških i hidroloških elementarnih nepogoda, katastrofa i nuklearnih akcidenata.

Zavod informacije i upozorenja iz stava 1. ovog člana dostavlja organu nadležnom za vanredne situacije, organu nadležnom za poslove zaštite životne sredine i organu nadležnom za poslove poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede, u skladu sa zakonom, kao i sredstvima javnog informisanja i drugim zainteresovanim organima i pravnim licima.

Organi, odnosno pravna lica iz člana 22. stav 1. ovog zakona dužna su da raspoložive podatke i informacije koji su prikupljeni u dopunskoj mreži meteoroloških i/ili hidroloških stanica, u periodu pre, za vreme i neposredno posle prestanka meteoroloških i hidroloških elementarnih nepogoda, katastrofa i nuklearnih udesa dostavljaju Zavodu, u skladu sa ovim zakonom i propisima donetim na osnovu njega.

Prikupljene podatke iz stava 3. ovog člana Zavod operativno dostavlja nadležnim organima u skladu sa zakonom.

Zavod dostavlja Vladi, najkasnije 60 dana po prestanku dejstva meteoroloških i/ili hidroloških elementarnih nepogoda, detaljnu analizu tih nepogoda, uključujući dokumentovani pregled aktivnosti koje su preduzete u vreme njihovog trajanja.

Direktor Zavoda bliže propisuje način izrade, izdavanja i dostavljanja vanrednih meteoroloških i hidroloških informacija i upozorenja iz st. 1. i 2. ovog člana.

IV. PROGRAM METEOROLOŠKIH I HIDROLOŠKIH RAZVOJNO-ISTRAŽIVAČKIH AKTIVNOSTI I PLAN RADA

Period za koji se donosi program meteoroloških i hidroloških razvojno-istraživačkih aktivnosti i plan rada

Član 25.

Meteorološki i hidrološki poslovi iz člana 5. stav 1. tač. 13) i 14) ovog zakona obavljaju se na osnovu programa meteoroloških i hidroloških razvojno-istraživačkih aktivnosti i plana rada Zavoda.

Program iz stava 1. ovog člana donosi Vlada, na predlog Zavoda, i to za period od pet godina, i objavljuje u „Službenom glasniku Republike Srbije”.

Plan rada iz stava 1. ovog člana donosi direktor Zavoda, za period od godinu dana, i objavljuje na internet stranici Zavoda.

Sadržaj programa meteoroloških i hidroloških razvojno-istraživačkih aktivnosti

Član 26.

Program meteoroloških i hidroloških razvojno-istraživačkih aktivnosti iz člana 25. stav 1. ovog zakona sadrži:

- 1) strategiju razvoja meteorološke i hidrološke delatnosti u Republici Srbiji za period od pet godina;
- 2) pregled najznačajnijih infrastrukturnih i razvojno-istraživačkih aktivnosti u pojedinim oblastima meteorologije i hidrologije;
- 3) pregled očekivanih rezultata i usaglašenosti sa međunarodnim standardima i metodologijama;
- 4) informacije o učešću u regionalnim, evropskim i međunarodnim razvojno-istraživačkim programima.

V. MEĐUNARODNA SARADNJA I PODREGIONALNI CENTAR ZA KLIMATSKE PROMENE

Međunarodna saradnja

Član 27.

Zavod sarađuje sa međunarodnim meteorološkim i hidrološkim organizacijama i saglasno odredbama relevantnih međunarodnih ugovora izvršava funkcije nacionalnog meteorološkog, klimatskog i hidrološkog centra u međunarodnim organizacijama, hidrometeorološkim informacionim sistemima, meteorološkim i hidrološkim razvojno-istraživačkim programima, a naročito u Svetskoj meteorološkoj organizaciji, kao i drugim evropskim i međunarodnim organizacijama.

Zavod obezbeđuje povezivanje Republike Srbije sa međunarodnim telekomunikacionim i informacionim sistemima u oblasti meteorologije, hidrologije, monitoringa i istraživanja klimatskih promena, monitoringa kvaliteta vazduha i voda i vrši operativnu razmenu podataka i obrađenih informacija iz ovih oblasti, u skladu sa međunarodnim obavezama.

Hidrometeorološkim telekomunikacionim sistemom Zavoda vrši se i međunarodna razmena podataka i informacija o meteorološkim, hidrološkim i drugim prirodnim elementarnim nepogodama i katastrofama i nuklearnim udesima, u skladu sa međunarodnim obavezama.

Nesmetano i kontinuirano funkcionisanje hidrometeorološkog telekomunikacionog sistema obezbeđuje nadležna republička organizacija za elektronske komunikacije.

Podregionalni centar za klimatske promene za Jugistočnu Evropu

Člana 28.

Zavod obavlja stručno-tehničke poslove i izvršava operativne i razvojno-istraživačke funkcije kao Podregionalni centar za klimatske promene za Jugistočnu Evropu u sistemu regionalnih klimatskih centara Svetske meteorološke organizacije.

Međunarodna razmena klimatskih podataka i informacija Podregionalnog centra iz stava 1. ovog člana vrši se hidrometeorološkim telekomunikacionim sistemom Zavoda.

VI. FOND METEOROLOŠKIH I HIDROLOŠKIH PODATAKA I INFORMACIJA

Uspostavljanje fonda meteoroloških i hidroloških podataka i informacija

Član 29.

Zavod uspostavlja, vodi i održava fond zvaničnih meteoroloških i hidroloških podataka i informacija, uključujući podatke o kvalitetu vazduha i voda.

Arhiviranje i čuvanje podataka i hidroloških i meteoroloških informacija i informacione produkcije u sastavu fonda meteoroloških i hidroloških podataka vrši se u skladu sa propisima o arhivskoj građi i ovim zakonom i propisima donetim na osnovu njega.

Direktor Zavoda bliže propisuje sadržinu, način vođenja i održavanja fonda meteoroloških i hidroloških podataka i informacija iz stava 1. ovog člana, kao i metode kontrole kvaliteta i verifikacije pouzdanosti podataka i način njihovog objavljivanja i korišćenja.

Javnost meteoroloških i hidroloških podataka

Član 30.

Podaci i informacije o stanju vremena, klime, voda i kvaliteta vazduha i voda kojima raspolaže Zavod, a koji su dobijeni obavljanjem meteoroloških i hidroloških poslova od interesa za Republiku Srbiju, su javni, osim onih koji predstavljaju službenu ili vojnu tajnu.

Direktor Zavoda bliže propisuje meteorološke i hidrološke podatke i informacije koji predstavljaju službenu tajnu.

Međunarodna razmena i objavljivanje meteoroloških i hidroloških podataka

Član 31.

Javne podatke iz člana 30. ovog zakona Zavod uključuje u međunarodnu razmenu podataka i objavljuje u periodičnim i godišnjim izveštajima, u skladu sa ovim zakonom i propisima donetim na osnovu njega.

Podaci iz stava 1. ovog člana koji su dobijeni u državnoj mreži meteoroloških stanica i državnoj mreži hidroloških stanica kao i periodični i godišnji izveštaji dostavljaju se organu nadležnom za poslove zaštite životne sredine, organu nadležnom za poslove voda i organu nadležnom za poslove zaštite i spasavanja u vanrednim situacijama u skladu sa zakonom.

Dostupnost meteoroloških i hidroloških podataka

Član 32.

Podaci i informacije koji ulaze u sastav fonda, izuzev podataka i informacija iz člana 30. stav 2. ovog zakona, dostupni su javnosti, u skladu sa zakonom kojim se uređuje pristup informacijama od javnog značaja.

Operativno izdavanje opštih meteoroloških i hidroloških informacija

Član 33.

Zavod operativno izdaje informacije opšte namene o stanju i prognozi vremena, klime i voda i dostavlja ih putem sredstava javnog informisanja u vidu redovnih saopštenja i/ili putem mreža elektronskog ili poštanskog saobraćaja u vidu teksta u pisanoj formi, u obliku tabela, grafikona ili prigodnih grafičkih prikaza.

Na zahtev korisnika Zavod može izdati dodatne operative informacije iz stava 1. ovog člana.

Pravna i fizička lica kojima su na njihov zahtev dostavljene dodatne operative informacije iz stava 2. ovog člana dužna su da plate odgovarajuću naknadu.

Materijalna sredstva, kao i ostvarena prava intelektualne svojine, koji su rezultat pružanja stručnih usluga Zavoda iz stava 3. ovog člana, kao i člana 5. stav 3, člana 12. stav 2. i člana 22. stav 5. ovog zakona u svojini su Republike Srbije, osim

ako posebnim ugovorom, u skladu sa zakonom kojim se uređuje autorsko pravo i pravo intelektualne svojine, nije drukčije određeno.

Visinu naknade iz stava 3. ovog člana utvrđuje Vlada na predlog Zavoda.

Nacionalna infrastruktura meteoroloških i hidroloških podataka

Član 34.

Zavod je subjekt Nacionalne infrastrukture geoprostornih podataka (NIGP), u skladu sa zakonom kojim se uređuje državni premer i katastar, i dužan je da u skladu sa Direktivom Evropske Unije - Infrastructure for Spatial Information in the European Community - INSPIRE i drugim standardima obezbedi osnivanje i održavanje skupova prostornih meteoroloških i hidroloških digitalnih podataka, baza i servisa podataka, kao i opise skupova prostornih podataka i servisa (metapodaci).

Korišćenje skupova i servisa prostornih meteoroloških i hidroloških podataka od strane drugih subjekata i korisnika NIGP-a vrši se u skladu sa zakonom kojim se uređuje državni premer i katastar, ovim zakonom i propisima donetim na osnovu njega.

VII. ZAŠTITA HIDROMETEOROLOŠKOG INFORMACIONOG SISTEMA

Mere zaštite

Član 35.

Zavod je dužan da zaštiti hidrometeorološki informacioni sistem, a naročito da preduzme mere zaštite hidrometeorološkog računarsko-telekomunikacionog sistema i državnog fonda meteoroloških i hidroloških podataka i informacija.

Zabranjen je pristup računarsko-telekomunikacionom sistemu iz stava 1. ovog člana, bez saglasnosti Zavoda.

Direktor Zavoda bliže propisuje mere koje se preduzimaju u cilju zaštite hidrometeorološkog informacionog sistema iz stava 1. ovog člana, kao i način davanja saglasnosti za pristup tom sistemu iz stava 2. ovog člana.

Uslovi za korišćenje meteoroloških i hidroloških podataka i informacija

Član 36.

Podatke i informacije koje dobije iz državnog fonda o stanju vremena, klime, voda i kvaliteta vazduha i voda korisnik može da proda ili ustupi trećim licima samo uz saglasnost Zavoda.

Ako se koriste objavljeni hidrološki i meteorološki podaci i informacije, obavezno je citiranje njihovog izvora.

VIII. STRUČNA I TEHNIČKA KONTROLA

Član 37.

Zavod vrši stručnu kontrolu nad obavljanjem poslova meteoroloških i hidroloških merenja i osmatranja, evidentiranja, prikupljanja, kodiranja i izveštavanja podataka koji su utvrđeni ovim zakonom i propisima donetim na osnovu njega, kao i tehničku kontrolu ispravnosti opreme i uređaja.

U vršenju stručne i tehničke kontrole iz stava 1. ovog člana Zavod proverava ispravnost opreme i uređaja za merenja na meteorološkim i hidrološkim stanicama, i kontroliše rad osmatrača.

Član 38.

Poslove stručne i tehničke kontrole iz člana 37. ovog zakona može da obavlja lice meteorološke i hidrološke struke sa diplomskim akademskim studijama - master, specijalističkim akademskim studijama, odnosno sa osnovnim studijama u trajanju od najmanje četiri godine, položenim državnim stručnim ispitom i radnim iskustvom od najmanje pet godina u struci (u daljem tekstu: ovlašćeno lice).

U obavljanju poslova stručne i tehničke kontrole ovlašćeno lice mora da ima službenu legitimaciju.

Član 39.

Organi državne uprave, odnosno lokalne samouprave, odnosno druga pravna lica koji su imao ci meteorološke i/ili hidrološke stanice upisane u Registar dužni su da omoguće nesmetano sprovođenje stručne i tehničke kontrole i da pruže sve potrebne informacije.

Član 40.

Ako se prilikom vršenja stručne i tehničke kontrole utvrdi da subjekti iz člana 39. ovog zakona nisu primenili ili su nepravilno primenili odgovarajuće stručne propise, ovlašćeno lice sačinjava pismeni izveštaj koji sadrži podatke o utvrđenim nepravilnostima, sa predlogom korektivnih mera i rokovima za njihovo izvršenje.

Korektivne mere iz stava 1. ovog člana naročito se odnose na neispravnosti mernih instrumenata i uređaja i nepravilnosti u osmatranjima, beleženju podataka i izveštavanju.

Rok iz stava 1. ovog člana mora da bude primeren vrsti korektivne mere.

Ako subjekti iz stava 1. ovog člana ne izvrše predložene korektivne mere u određenom roku, direktor Zavoda donosi rešenje o brisanju te stanice iz Registra.

Rešenje iz stava 4. ovog člana je konačno i protiv njega se može pokrenuti upravni spor.

IX. NADZOR

Član 41.

Nadzor nad primenom odredaba ovog zakona i propisa donetih na osnovu njega vrši Zavod.

Nadzor nad obavljanjem poslova iz oblasti vazduhoplovne meteorologije, odnosno pružanja vazduhoplovnih meteoroloških usluga iz člana 7. ovog zakona, vrši organ državne uprave nadležan za poslove civilnog vazduhoplovstva, u skladu sa posebnim zakonom.

Inspekcijski nadzor

Član 42.

Inspekcijski nadzor vrši Zavod preko inspektora za meteorološku i hidrološku delatnost (u daljem tekstu inspektor).

U vršenju inspekcijskog nadzora inspektor proverava da li:

1) pravno lice, odnosno preduzetnik koji obavlja ostale meteorološke i hidrološke poslove ispunjava propisane uslove iz člana 12. ovog zakona;

2) su meteorološki i hidrološki poslovi iz člana 11. ovog zakona izvršeni u skladu sa ovim zakonom i propisima donetim na osnovu njega;

3) pravno i fizičko lice, odnosno preduzetnik obavlja privrednu ili drugu delatnost, odnosno izvodi radove u zaštitnoj zoni meteorološke i hidrološke stanice u skladu sa saglasnošću Zavoda iz člana 21. stav 6. ovog zakona.

Nadzor se obavlja u prostorijama pravnog lica, odnosno preduzetnika ili na lokaciji meteorološke i hidrološke stanice.

Ovlašćenja inspektora

Član 43.

U vršenju nadzora inspektor je ovlašćen da rešenjem:

1) odredi rok za otklanjanje utvrđene nepravilnosti, ako utvrdi da subjekat iz člana 12. stav 1. ovog zakona ne ispunjava propisane uslove za obavljanje ostalih meteoroloških i hidroloških poslova;

2) naloži preduzimanje mera za otklanjanje uočenih nedostataka, ako utvrdi da poslovi iz člana 11. ovog zakona nisu izvršeni u skladu sa ovim zakonom i propisima donetim na osnovu njega;

3) naloži uklanjanje prepreka, emisionih uređaja, građevinskih objekata, dalekovoda ili drugih objekata ili uređaja koje je lice iz člana 21. stav 6. ovog zakona postavilo ili počelo da postavlja u zaštitnoj zoni meteorološke i/ili hidrološke stanice državne mreže bez saglasnosti Zavoda;

4) preduzima i druge mere utvrđene zakonom.

Lice koje vrši inspekcijski nadzor

Član 44.

Poslove inspektora može da obavlja lice meteorološke ili hidrološke struke sa diplomskim akademskim studijama - master, specijalističkim akademskim studijama, odnosno sa osnovnim studijama u trajanju od najmanje četiri godine, položenim državnim stručnim ispitom i radnim iskustvom od najmanje pet godina u struci.

U obavljanju poslova inspekcijskog nadzora inspektor mora da ima službenu legitimaciju.

Direktor Zavoda propisuje obrazac i sadržinu legitimacije.

Član 45.

Na rešenje inspektora iz člana 43. ovog zakona može se izjaviti žalba u roku od 15 dana od dana prijema rešenja.

Žalba na rešenje inspektora ne odlaže njegovo izvršenje.

O žalbi rešava Direktor Zavoda u roku od 15 dana od dana prijema žalbe.

X. KAZNENE ODREDBE

Privredni prestup

Član 46.

Novčanom kaznom od 100.000 do 1.000.000 dinara kazniće se za privredni prestup pravno lice, ako:

1) obavlja privrednu ili drugu delatnost, odnosno izvodi radove, u zaštitnoj zoni meteoroloških i hidroloških stanica državne mreže bez saglasnosti Zavoda (član 21. stav 6);

2) pristupi računarsko-telekomunikacionom sistemu, bez saglasnosti Zavoda (član 35. stav 2).

Za privredni prestup iz stava 1. ovog člana, kazniće se i odgovorno lice u pravnom licu koje obavlja privrednu, odnosno drugu delatnost, odnosno koje je investitor radova, novčanom kaznom od 10.000 do 70.000 dinara.

Za radnje iz stava 1. tačka 1) ovog člana, pravnom licu, pored izricanja novčane kazne, može se naložiti uklanjanje prepreka, emisionih uređaja, građevinskih objekata, dalekovoda ili drugih objekata ili uređaja koje je postavilo ili počelo da postavlja u zaštitnoj zoni meteorološke i/ili hidrološke stanice državne mreže.

Prekršaj pravnog lica

Član 47.

Novčanom kaznom od 100.000 do 1.000.000 dinara kazniće se za prekršaj pravno lice, ako:

1) obavlja ostale meteorološke i hidrološke poslove iz člana 11. ovog zakona, a nije registrovano za obavljanje tih poslova (član 12);

2) meteorološka merenja i osmatranja ne vrši na propisan način, kao i ako podatke meteoroloških merenja i osmatranja aerodromske meteorološke stanice državne mreže, odnosno podatke radarskih meteoroloških osmatranja meteorološkog radarskog centra državne mreže ne dostavlja Zavodu na propisan način (član 18. stav 4);

3) prilikom uspostavljanja i rada aerodromske meteorološke stanice državne mreže ne obezbedi sertifikaciju meteoroloških instrumenata i uređaja na propisani način (član 20. stav 5);

4) dopunske mreže meteoroloških i/ili hidroloških stanica koje su upisane u Registar ne uspostavlja na propisan način (član 22. stav 2. i član 23. stav 4);

5) meteorološka i hidrološka merenja i osmatranja ne vrši na propisan način, kao i ako ne obezbedi sprovođenje provere tehničke ispravnosti meteoroloških i hidroloških instrumenata i opreme (član 22. stav 4);

6) raspoložive podatke i informacije koji su prikupljeni u dopunskoj mreži meteoroloških i/ili hidroloških stanica, u zoni i u periodu pre, za vreme i neposredno posle prestanka meteoroloških i hidroloških elementarnih nepogoda, katastrofa i nuklearnih akcidenata ne dostavi Zavodu na propisan način (član 24. stav 3);

7) podatke i informacije koje dobije iz fonda o stanju vremena, klime, voda i kvaliteta vazduha i voda proda ili ustupi trećim licima bez saglasnosti Zavoda (član 36. stav 1);

8) ovlašćenom licu onemogućiti nesmetano obavljanje stručne i tehničke kontrole (član 39).

Za prekršaj iz stava 1. ovog člana kazniće se novčanom kaznom od 5.000 do 50.000 dinara i odgovorno lice u organu državne uprave, odnosno pravnom licu.

Prekršaj preduzetnika

Član 48.

Novčanom kaznom od 10.000 do 200.000 dinara kazniće se za prekršaj preduzetnik ako učini radnje iz člana 46. stav 1. i člana 47. stav 1. tač. 4), 5), 6), i 7) ovog zakona.

Prekršaj fizičkog lica

Član 49.

Novčanom kaznom od 5.000 do 50.000 dinara kazniće se za prekršaj fizičko lice ako izvodi radove u zaštitnoj zoni meteoroloških i hidroloških stanica državne mreže bez saglasnosti Zavoda, suprotno članu 21. stav 6. ovog zakona, kao i ako učini radnje iz člana 47. tačka 7) ovog zakona.

Prekršaj odgovornog lica

Član 50.

Novčanom kaznom od 5.000 do 50.000 dinara kazniće se za prekršaj odgovorno lice u organu državne uprave ako učini radnje iz člana 47. stav 1. tač. 2) i 3) ovog zakona.

Novčanom kaznom iz stava 1. ovog člana kazniće se za prekršaj i odgovorno lice u organu autonomne pokrajine, jedinice lokalne samouprave, odnosno imaocu javnih ovlašćenja, ako učini radnje iz člana 47. stav 1. tač. 1), 3), 5), 6), 7) i 8) ovog zakona.

XI. PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 51.

Do donošenja zakona o suzbijanju grada, poslove uspostavljanja, funkcionisanja i razvoja tehničko-tehnološkog sistema modifikacije vremena za potrebe suzbijanja grada, kao i istraživanje i razvoj metoda drugih vidova veštačkog uticaja na vreme iz člana 8. ovog zakona, obavljaće Zavod.

Član 52.

Propisi koji se donose na osnovu ovlašćenja iz ovog zakona doneće se u roku od dve godine od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Propisi iz stava 1. ovog člana usklađuju se sa međunarodnim standardima.

Do donošenja propisa iz stava 1. ovog člana primenjivaće se propisi koji su doneti na osnovu Zakona o hidrometeorološkim poslovima od interesa za celu zemlju („Službeni list SFRJ”, br. 18/88 i 63/90), osim odredbi tih propisa koje nisu u skladu sa ovim zakonom.

Član 53.

Danom stupanja na snagu ovog zakona prestaje da važi Zakon o hidrometeorološkim poslovima od interesa za celu zemlju („Službeni list SFRJ”, br. 18/88 i 63/90).

Član 54.

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom glasniku Republike Srbije”.